

นวัตกรรมการบริหารการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ในโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน

Learning Management Innovation Based on the Sufficiency Economy Philosophy
in Primary Schools of the Southern Andaman Provinces

ผดุง ละเอียดศิลป์¹, จิรศักดิ์ สุรงค์พิภรธน² และ ละมุล รอดขวัญ³

Padung Laiadsin¹, Jirasak Surangkaphiphan², Lamun Rodkwan³

วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์^{1,2,3}

College of Management Innovation Rajamangala University of Technology Rattanakosin^{1,2,3}

*Corresponding author, E-mail: padung.lai@rmutr.ac.th

Retrieved; 11-09-2024; Revised; 9-10-2024. Accepted; 5-12-2025

DOI: 10.14456/jappm.2025.55

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันการบริหารจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน 2) สร้างนวัตกรรมการบริหารการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนประถมศึกษา และ 3) ประเมินและนำเสนอ นวัตกรรมการบริหารการจัดการเรียนรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน รูปแบบการวิจัยเป็นแบบผสานวิธี โดยมีโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดกระบี่ พังงา ภูเก็ต ระนอง ตรัง และสตูล เป็นพื้นที่ศึกษา กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้อำนวยการหรือรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการและครูหัวหน้างานวิชาการ จำนวน 328 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ ผู้มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทหรือเอก สาขาการบริหารการศึกษา ผู้มีความเชี่ยวชาญด้านการบริหารการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 9 คน เครื่องมือวิจัยประกอบด้วยแบบสอบถาม ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .93 แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ และแบบประเมินนวัตกรรม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติพื้นฐานและการบรรยายเชิงพรรณนา ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการจัดการเรียนรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนประถมศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) นวัตกรรมการบริหารประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ การบริหารจัดการ การบริหารตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการบริหารการจัดการเรียนรู้

และ 3) นวัตกรรมที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ที่จะนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา

คำสำคัญ: นวัตกรรม; การบริหารการจัดการเรียนรู้; หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

Abstract

The objectives of this research were to: 1) examine the current state of learning management based on the Sufficiency Economy Philosophy (SEP) in primary schools within the Southern Andaman provinces; 2) develop an innovative approach for such management; and 3) evaluate the suitability and feasibility of the developed innovation. The study employed a mixed-methods research design, focusing on primary schools in Krabi, Phang-Nga, Phuket, Ranong, Trang, and Satun. The sample group consisted of 328 participants, including school directors, acting directors, and heads of academic affairs, selected via multi-stage random sampling. Key informants were experts in educational administration and SEP-based learning management.

Research instruments included a questionnaire with a reliability coefficient of .93, expert interview forms, and an innovation assessment form. Data were analyzed using descriptive statistics and content analysis. The findings revealed that:

1. The current state of SEP-based learning management in primary schools was overall at a high level.
2. The developed management innovation comprised three key dimensions: administrative management, adherence to SEP principles, and learning management processes.
3. The innovation was assessed as being highly appropriate and feasible for practical application in primary school administration.

Keywords: Innovation; Learning Management; Sufficiency Economy Philosophy

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในหลายมิติ รวมถึงความท้าทายด้านการพัฒนาที่ยั่งยืน ก่อให้เกิดการทบทวนแนวทางการพัฒนาทั่วโลก โดยเฉพาะบทบาทของการศึกษาในฐานะเครื่องมือสำคัญที่ช่วยเสริมสร้างความมั่นคงและความยั่งยืนทางสังคม สำนักงานองค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์ และ

วัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) ได้ขับเคลื่อนแนวคิดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (Education for Sustainable Development: ESD) ซึ่งมีเป้าหมายในการสร้างระบบการศึกษาที่สามารถตอบสนองต่อความท้าทายและเปลี่ยนแปลงทางสังคม ประเทศไทย ในฐานะสมาชิกองค์การสหประชาชาติ ได้ดำเนินการตามกรอบเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) โดยบูรณาการกับยุทธศาสตร์ระดับชาติ อาทิ แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579 และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566–2570) ซึ่งเน้นการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงถือเป็นแนวทางสำคัญที่ได้รับการประยุกต์ใช้ในการพัฒนาประเทศไทยในหลากหลายด้าน รวมถึงด้านการศึกษา โดยเน้นการพัฒนาที่ยั่งยืนและสมดุล โรงเรียนในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน ได้แก่ จังหวัดกระบี่ พังงา ภูเก็ต ระนอง ตรัง และสตูล ซึ่งมีความหลากหลายทางทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรมท้องถิ่น มีความจำเป็นในการนำหลักปรัชญานี้มาใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะในระดับประถมศึกษา การสร้างการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับบริบทท้องถิ่นและตอบสนองต่อเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นหัวใจสำคัญของการศึกษาศสมัยใหม่ นอกจากนี้ จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ อยู่ในระดับปานกลาง ถึงแม้จะมีการประกาศนโยบายให้มีการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา และในขณะที่ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน O-NET ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนประถมศึกษาในกลุ่มภาคใต้ฝั่งอันดามันมีแนวโน้มลดลง เมื่อพิจารณาผลต่างคะแนน ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ของโรงเรียนกลุ่มจังหวัดกับระดับประเทศ คือ -4.13% ในปี 2565 เป็น -9.26 ในปี 2566 จากข้อมูลดังกล่าว อาจสะท้อนให้เห็นว่าสถานศึกษาขาดแนวทางปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพในการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการบริหารจัดการการเรียนรู้

การศึกษาคครั้งนี้มุ่งเน้นการบริหารจัดการการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนประถมศึกษาในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน โดยมีเป้าหมายในการศึกษา สร้าง และประเมินนวัตกรรมการบริหารจัดการเรียนรู้ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในระดับประถมศึกษา ซึ่งผลจากการวิจัยนี้จะช่วยให้ผู้บริหารโรงเรียนสามารถนำไปปรับใช้ในการพัฒนาโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับบริบทของชุมชน

จากความสำคัญดังกล่าว ผู้เขียนได้นำเสนอแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน ไว้ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการบริหารจัดการเรียนรู้ และด้านการบริหารตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งผลการวิจัยจะทำให้เกิดประโยชน์และเป็นแนวทางในการบริหารจัดการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด สอดคล้องกับความต้องการของผู้มีส่วนได้เสียตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง ความท้าทายของสถานการณ์ปัจจุบันและการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพของการบริหารการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน
2. เพื่อสร้างนวัตกรรมการบริหารการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน
3. เพื่อประเมินและนำเสนอนวัตกรรมการบริหารการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน

การทบทวนวรรณกรรม

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาในปัจจุบัน การนำนวัตกรรมมาใช้ในกระบวนการเรียนการสอนและการบริหารจัดการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญ นวัตกรรมทางการศึกษาไม่เพียงแต่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น แต่ยังเป็นเครื่องมือที่ช่วยเสริมสร้างกระบวนการบริหารจัดการภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิผลยิ่งขึ้น การบริหารการจัดการเรียนรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นหนึ่งในแนวทางที่นำนวัตกรรมมาใช้เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่ยั่งยืนและสอดคล้องกับบริบทท้องถิ่น ผู้วิจัยได้รวบรวมเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยไว้ ดังนี้

นวัตกรรม คือ การทำขึ้นใหม่หรือสิ่งที่ทำขึ้นมาใหม่ ได้แก่ แนวคิด แนวทาง รูปแบบ วิธีการ กระบวนการสื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการศึกษา ซึ่งได้รับการคิดค้นและการจัดทำขึ้นใหม่ เพื่อช่วยแก้ปัญหาทางการศึกษาที่ทำให้เกิดผลเชิงบวก เมื่อปฏิบัติจะสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม เกิดประสิทธิภาพสูงกว่าเดิม และช่วยลดเวลาการสอนได้เป็นอย่างดี ไม่ว่าจะนวัตกรรมนั้นจะปรากฏออกมาในรูปแบบความคิด การกระทำหรือวัตถุก็ตาม (ฉัตรดา เวชญาลักษณ์, 2561)

การบริหารจัดการ คือ การดำเนินการของผู้นำองค์กรในการวางแผน (Plan) การดำเนินการต่าง ๆ ขององค์กร จากนั้นจึงนำแผนดังกล่าวไปสู่การปฏิบัติ (Implementation) ด้วยการจัดองค์กร การนำองค์กร การประสานงาน และการประเมินผล (Evaluation) เพื่อนำผลสะท้อนการดำเนินงานไปปรับปรุงแก้ไขหรือพัฒนาร่วมกันของคนในองค์กร เพื่อให้บรรลุเป้าหมายสูงสุดขององค์กรได้ (ทรงพล เจริญคำ, 2565)

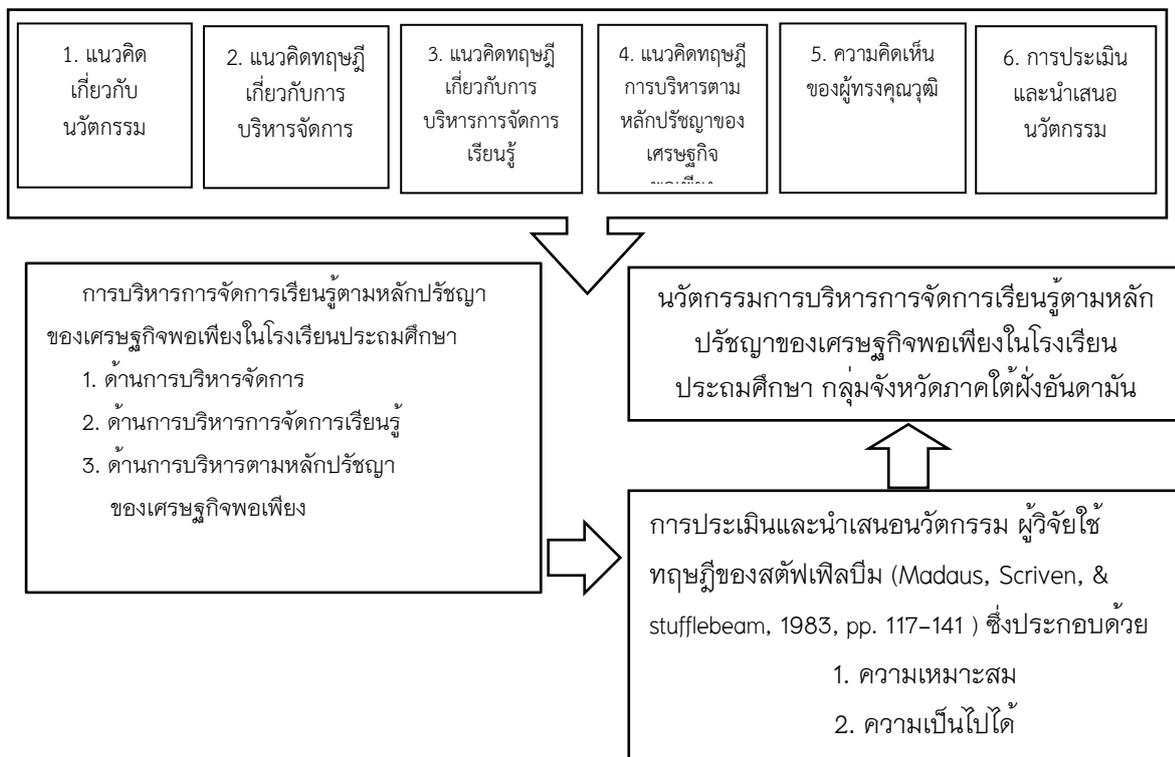
การบริหารการจัดการเรียนรู้ คือ กระบวนการสำคัญที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาผู้เรียน ซึ่งถือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาในการสร้างคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ (สุวิมล โพธิ์กลิ่น, 2564) โดยการบริหารการจัดการเรียนรู้เน้นทำหน้าที่เป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ที่พึงประสงค์ ผ่านการสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้ตามเนื้อหาสาระที่ระบุในหลักสูตร และช่วยสร้างองค์ความรู้ใหม่ นอกจากนี้ ผู้บริหารสถานศึกษายังต้องมีบทบาทสำคัญในการดำเนินการบริหารจัดการการเรียนรู้ เพื่อให้การจัดการเรียนรู้ของครูเกิดผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ผู้เรียนพัฒนาพฤติกรรมการเรียนรู้และบรรลุผลลัพธ์ทางการเรียนตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้ (สุกัญญา แซ่มซ้อย, 2565)

การบริหารตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือกระบวนการบริหารจัดการที่มุ่งเน้นการพัฒนาที่ยั่งยืนผ่านการบูรณาการแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงเข้ากับแผนปฏิบัติการประจำปี การจัดสรรทรัพยากรและการประสานงานอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการสร้างความร่วมมือกับชุมชนและผู้มีส่วนได้เสีย การควบคุมและประเมินผลการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนากระบวนการเรียนรู้อย่างเหมาะสม สร้างเสริมคุณลักษณะการอยู่อย่างพอเพียงให้แก่ผู้เรียนในบริบทของท้องถิ่น (อติสา อินทร์ประเสริฐ, 2564)

สรุปได้ว่า นวัตกรรมการบริหารจัดการการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแนวทางการปฏิบัติที่นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการกับกระบวนการบริหารจัดการในการจัดการเรียนรู้ เพื่อสร้างเสริมคุณลักษณะการอยู่อย่างพอเพียงให้แก่ผู้เรียน

กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยนี้ เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (เชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ) ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยจากการวิเคราะห์และสังเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับนวัตกรรมการบริหารจัดการ การบริหารจัดการเรียนรู้ และการบริหารตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีรายละเอียดดังภาพ

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยแบบผสมวิธี โดยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันการบริหารการจัดการ ระยะที่ 2 สร้างนวัตกรรม และระยะที่ 3 ประเมินและเสนอแนะนวัตกรรม พื้นที่วิจัย คือ โรงเรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน 6 จังหวัดได้แก่ ระนอง พังงา ภูเก็ต กระบี่ ตรัง และสตูล ประชากร คือ ผู้อำนวยการหรือรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการ และครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ จำนวน 1,810 คน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2666) กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้อำนวยการหรือรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการ และครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ จำนวน 328 คน ได้จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยการคำนวณตามสูตรของทาโร ยามาเน่ (Yamane, 1973, p.73) และใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 3 ชนิด ได้แก่ 1) แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ชนิดให้เลือกตอบ (Check List) ตอนที่ 2 ศึกษาสภาพปัจจุบันการบริหารการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ของ Likert (Likert, 1967, p. 90) และตอนที่ 3 ศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแบบสอบถามปลายเปิดให้เขียนตอบ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .93 2) แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นแบบคำถามปลายเปิดให้เขียนตอบตามแนวคิดของ ประเวศน์ มหารัตน์สกุล (2561) ที่ผ่านอาจารย์ที่ปรึกษาให้ข้อเสนอแนะและปรับแก้เป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการสนทนากลุ่ม โดยมีประเด็น คือ การบริหารจัดการ การบริหารจัดการการเรียนรู้ และการบริหารตามหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และ 3) แบบประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของนวัตกรรมการบริหารการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน เป็นแบบ Check list และข้อคำถามปลายเปิดให้เขียน โดยใช้ทฤษฎีของสตัฟเฟิลบีม (Madaus, Scriven, & Stufflebeam (1983 pp. 117–141) ที่เป็นรูปแบบเชิงภาษา (Semantic Models) และผ่านการแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา รวบรวมข้อมูล ผ่านทางแอปพลิเคชัน กูเกิล ฟอรัม ระหว่างวันที่ 24 ถึง 30 มิถุนายน 2567 และการสนทนากลุ่ม ระหว่างวันที่ 31 กรกฎาคม และ 2 สิงหาคม 2567 นำข้อมูลเชิงปริมาณมาวิเคราะห์ด้วยสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้การบรรยายเชิงพรรณนา โดยเรียบเรียงข้อมูลที่ได้จากการจัดบันทึก นำมาจัดหมวดหมู่ข้อมูลตามหัวข้อหลักที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย แล้ววิเคราะห์เปรียบเทียบหาความเห็นที่ตรงกันหรือขัดแย้งกัน เขียนเชิงพรรณนาให้ชัดเจน ครอบคลุมและเชื่อมโยงกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 ผลการวิจัย พบว่า สภาพปัจจุบันการบริหารการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ดังตาราง ที่ 1

การบริหารการจัดการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	สภาพปัจจุบัน			อันดับ
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	
1. การบริหารจัดการ	4.40	0.77	มาก	1
2. การบริหารการจัดการเรียนรู้	4.11	0.59	มาก	3
3. การบริหารตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.17	0.66	มาก	2
รวม	4.23	0.67	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพปัจจุบันการบริหารการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$, S.D.=0.67) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงอันดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ($\bar{X} = 4.40$, S.D.=0.77) ด้านการบริหารตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 4.17$, S.D.=0.66) และด้านการบริหารการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.11$, S.D.=0.59) ตามลำดับ

วัตถุประสงค์ที่ 2. ผลการวิจัยพบว่า นวัตกรรมการบริหารการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน คือแนวทางการบริหาร 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านที่ 1 การบริหารจัดการ ประกอบด้วยแนวทางปฏิบัติ 15 ข้อ ด้านที่ 2 การบริหารตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วยแนวทางปฏิบัติ 15 ข้อ และ ด้านที่ 3 การบริหารการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วยแนวทางปฏิบัติ 13 ข้อ

วัตถุประสงค์ที่ 3. ผลการวิจัย พบว่า

1) ผลการประเมินนวัตกรรม การบริหารการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน พบว่า ในภาพรวม มีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$, S.D.=0.55) และมีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$, S.D.=0.56) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า

ด้านที่ 1 การบริหารจัดการ ผลการประเมิน ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน พบว่า แนวทางการบริหารมีความเหมาะสม อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.47$, S.D.=0.60) และมีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$, S.D.=0.61)

ด้านที่ 2 การบริหารตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผลการประเมิน ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน พบว่า แนวทางการบริหารมีความเหมาะสม อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.49$, S.D.=0.54) และมีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$, S.D.=0.54)

ด้านที่ 3 การบริหารการจัดการเรียนรู้ ผลการประเมิน ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน พบว่า แนวทางการบริหารมีความเหมาะสม อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.45$, S.D.=0.52) และมีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$, S.D.=0.52)

โดยที่ผู้ทรงคุณวุฒิมีข้อเสนอแนะให้ปรับข้อความในแนวทางปฏิบัติให้มีความกระชับและมีความเป็นรูปธรรม เพื่อให้สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง และควรระบุคำภาษาอังกฤษของทั้งสามด้าน เพื่อให้มีความเป็นสากล และให้สรุปเป็นแผนภาพประกอบคำบรรยาย

2) ผลการนำเสนอวัตกรรม พบว่า แนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน นำเสนอในรูปแบบแผนภาพประกอบคำบรรยาย ตามแนวคิดของ Keeves (1997) ประกอบด้วย 3 ด้าน และแนวทางการปฏิบัติ ดังนี้

ด้านที่ 1 การบริหารจัดการ ประกอบด้วย แนวทางปฏิบัติ 15 ข้อ ดังนี้
1) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม 2) การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ 3) การกำหนดกลยุทธ์ 4) การตรวจสอบกลยุทธ์ 5) การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี 6) การกำหนดแนวทางการปรับแผน 7) การจัดสรรทรัพยากร 8) การมอบหมายหน้าที่และความรับผิดชอบ 9) การสื่อสารทิศทางของสถานศึกษา 10) การเสริมแรง 11) การกำหนดแนวทางวัดผล 12) การกำหนดตัวชี้วัด 13) การนิเทศและติดตาม 14) การนำผลการประเมินไปใช้ และ 15) การจัดทำรายงาน

ด้านที่ 2 การบริหารตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย แนวทางปฏิบัติ 15 ข้อ ดังนี้ 1) การวางนโยบายและแผนปฏิบัติงาน 2) การจัดทำแผนปฏิบัติงาน 3) การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา 4) การจัดทำหน่วยการเรียนรู้ 5) การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ 6) การจัดหาและผลิตสื่อ 7) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 8) การส่งเสริมคุณลักษณะพอเพียง 9) การจัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน 10) การจัดสถานที่และแหล่งเรียนรู้ 11) การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น 12) การประสานสัมพันธ์กับชุมชน 13) การวัดผลประเมินผล 4) การนิเทศและติดตาม และ 15) การปรับปรุงและพัฒนา

ด้านที่ 3 การบริหารการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วยแนวทางปฏิบัติ 13 ข้อ ดังนี้ 1) การกำหนดจุดมุ่งหมายหลักสูตร 2) การกำหนดแนวทางการจัดการเรียนรู้ 3) การนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ 4) การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ 5) การมอบหมายหน้าที่งานสอน 6) การจัดสรรทรัพยากร 7) การพัฒนาครูผู้สอน 8) การใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 9) การกำหนดมาตรฐาน 10) การเก็บรวบรวมข้อมูลผลการเรียนรู้ 11) การนิเทศและติดตาม 12) การประเมินผลการใช้หลักสูตร 13) การนำผลการประเมินมาใช้

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า สภาพปัจจุบันการบริหารการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยด้านการบริหารจัดการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้อำนวยการโรงเรียนและครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการมีความตระหนักรู้และเล็งเห็นความสำคัญว่าโรงเรียนจะต้องมีการบริหารจัดการที่ดีสอดคล้องกับงานทุกฝ่าย มีการวางแผนและการ

จัดการที่มีประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากร ทำให้การดำเนินงานในโรงเรียนราบรื่นแล้วจึงนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้ามาประยุกต์ใช้ในแต่ละงานต่อไป สอดคล้องกับทฤษฎีของ Fayol (1949, p. 53) เรื่องหลักการบริหารจัดการ ได้กล่าวถึงความสำคัญของการวางแผน การจัดองค์กร และการควบคุม ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการบริหารตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เน้นการใช้ทรัพยากรอย่างเหมาะสมและพอดี ทั้งนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560, หน้า 169-170) ที่กล่าวว่า การบริหารและการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศไทย นั้นมีความสอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 โดยเน้นการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ที่ 5 การจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และได้วางกรอบในการพัฒนาไว้โดยให้สถานศึกษามีหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ กิจกรรม สื่อการเรียนรู้ในการนำแนวปฏิบัติในการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตจริง อีกทั้งยังสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570) (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2562, หน้า 140) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นันทวดี พุ่มเกิด (2562) ได้ศึกษารูปแบบการบริหารสถานศึกษาพอเพียงสู่ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา พบว่า การบริหารจัดการ เป็นบทบาทหน้าที่หลักของผู้บริหารและเป็นองค์ประกอบของการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เน้นการมีส่วนร่วม ทำงานเป็นทีม โดยผู้บริหารต้องเป็นนักบริหาร นักพัฒนาและนักปฏิบัติ จัดการให้งานแต่ละฝ่ายมีความสอดคล้องกันโดยร่วมกับครูและบุคลากรในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย จัดทำแผนปฏิบัติงาน มีการกำกับ ติดตามและประเมินผล นำไปสู่การพัฒนาสถานศึกษาอย่างยั่งยืน

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า นวัตกรรมการบริหารจัดการการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน คือแนวทางการบริหาร 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านที่ 1 การบริหารจัดการ ประกอบด้วยแนวทางปฏิบัติ 16 แนวทาง ด้านที่ 2 การบริหารตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วยแนวทางปฏิบัติ 15 แนวทาง และ ด้านที่ 3 การบริหารการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วยแนวทางปฏิบัติ 13 แนวทาง รวมทั้งหมด 43 แนวทาง

ทั้งนี้แนวทางการบริหารมีความสอดคล้องกับสภาพปัจจุบันของการบริหารการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน โดยนวัตกรรมประกอบด้วยแนวทางที่หลากหลาย มีความครอบคลุมการดำเนินงานของสถานศึกษาตามขอบเขตงานที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยผสมผสานแนวคิดและทฤษฎีทางการบริหารจัดการ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างแนวทางการบริหารที่มีความสมดุลและยั่งยืนในบริบทของโรงเรียนระดับประถมศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัมภาวุฒ สุวัตถิ (2565) ได้ศึกษากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนประถมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อเป็นแนวทางสำคัญในการดำเนินงานสู่ความสำเร็จขององค์การ พบว่า ผลการกำหนดองค์ประกอบจะประกอบด้วยตัว

บ่งชี้หลัก ตัวบ่งชี้ย่อยที่สะท้อนถึงการแนวทางการบริหารของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับภารกิจการบริหารตามกรอบการบริหารงานสถานศึกษาของผู้บริหาร และสอดคล้องกับงานวิจัยของนงลักษณ์ ใจฉลาดและอนันต์ นามทองตัน (2565) ได้ศึกษาการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่าการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความเกี่ยวข้องกับแนวทางการบริหารการศึกษา การพัฒนานโยบายและการบริหารจัดการสถานศึกษา เพื่อให้เกิดคุณภาพและการพัฒนาผู้เรียนอย่างยั่งยืน การพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนและชุมชน นอกจากนี้ยังพบว่าแนวทางการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารศึกษา สอดรับกับเกณฑ์คุณภาพสถานศึกษาที่เป็นแบบอย่างการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา และการบริหารสถานศึกษาพอเพียงระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า ผลการประเมินนวัตกรรมจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 9 ท่าน ที่มีต่อแนวทางทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านที่ 1 การบริหารจัดการ ด้านที่ 2 การบริหารตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และด้านที่ 3 การบริหารการจัดการเรียนรู้ ผลการประเมินความเหมาะสม ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านมีความคิดเห็นว่า แนวทางมีความเหมาะสม ผลการประเมินความเป็นไปได้ ผู้ทรงคุณวุฒิให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงเพิ่มเติมในแต่ละด้าน ด้านที่ 1 การบริหารจัดการ ผู้ทรงคุณวุฒิ 1 ท่าน เห็นว่าควรมีการเพิ่มคำอธิบายในแต่ละแนวทางการบริหารให้สอดคล้องกับการปฏิบัติจริง ด้านที่ 2 การบริหารตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผู้ทรงคุณวุฒิ 2 ท่าน เห็นว่าควรมีการปรับและตัดคำในบางคำออกเพื่อให้แนวทางการบริหารมีความกระชับมากขึ้น และด้านที่ 3 การบริหารการจัดการเรียนรู้ ผู้ทรงคุณวุฒิ 1 ท่าน เห็นว่าควรรวมแนวทางการบริหารที่มีลักษณะเหมือนกันอยู่ในข้อเดียวกัน จากข้อเสนอแนะทั้งหมดเป็นข้อมูลสำคัญในการพัฒนานวัตกรรมให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ทั้งนี้ข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิแสดงให้เห็นว่านวัตกรรมที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้จริง นอกจากนี้การปรับปรุงตามข้อเสนอแนะจะทำให้นวัตกรรมเป็นแนวทางการบริหารที่สามารถนำไปปฏิบัติได้และก่อให้เกิดประโยชน์ในการบริหารจัดการสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรวัดี กิตติวงศ์ (2566) ศึกษารูปแบบการบริหารศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตภาคเหนือ พบว่าผลการประเมินความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการบริหารศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตภาคเหนือไปใช้มีความเป็นไปได้เพราะผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าด้วยกระบวนการวิจัยและพัฒนา ผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์ด้านการบริหารสถานศึกษาและการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ประกอบกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการที่มุ่งเป้าในการพัฒนาสถานศึกษาทุกแห่งให้มีการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาจึงส่งผลให้การนำนวัตกรรมการบริหารจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีความเป็นไปได้ระดับมาก สอดคล้องกับ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560) พบว่ากรอบแนวทางการพัฒนาการศึกษาในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.

พันธกิจ และกลยุทธ์ ตลอดจนการจัดสรรทรัพยากร การมอบหมายหน้าที่ การสื่อสาร และ การเสริมแรงแก่บุคลากร ยังรวมถึงการนิเทศและติดตามผล การวัดผล และการนำข้อมูลประเมินมาใช้ในการปรับปรุงแผน เพื่อให้การบริหารงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2) การบริหารตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Management Based on the Sufficiency Economy Philosophy : MSEP) เป็นกระบวนการวางแผนและจัดทำหลักสูตรที่เน้นการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในทุกขั้นตอนของการจัดการศึกษา โดยเริ่มจากการวางนโยบาย การจัดทำหน่วยการเรียนรู้ การผลิตสื่อการสอน และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมคุณลักษณะพอเพียงของผู้เรียน รวมถึงการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น การประสานงานกับชุมชน การประเมินผล และการติดตามผลการดำเนินงาน เพื่อให้การจัดการศึกษาในโรงเรียนเกิดความยั่งยืนและสอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น

3) การบริหารการจัดการเรียนรู้ (Learning Management: LM) เป็นกระบวนการกำหนดจุดมุ่งหมายและแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับหลักสูตร โดยมุ่งเน้นการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติจริง การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เหมาะสม การมอบหมายงานสอนและจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการพัฒนาครูผ่านชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ การกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ การเก็บข้อมูลผลการเรียน การติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถนำผลการประเมินมาปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนรู้

สรุป

ผลศึกษาสภาพปัจจุบันการบริหารจัดการเรียนรู้ตามหลักตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ การบริหารจัดการ การบริหารตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการบริหารการจัดการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลการสร้างนวัตกรรม คือ แนวทางการบริหาร 3 ด้าน คือ การบริหารจัดการ ประกอบด้วยแนวทางปฏิบัติ 15 ข้อ การบริหารตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วยแนวทางปฏิบัติ 15 ข้อ และการบริหารการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วยแนวทางปฏิบัติ 13 ข้อ และผลการประเมินนวัตกรรม พบว่า นวัตกรรมมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในระดับมาก สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติได้จริง ผลการนำเสนอ นวัตกรรมถูกนำเสนอในรูปแบบการบรรยายประกอบด้วยแผนภาพ เพื่อให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจและการนำไปปฏิบัติ ซึ่งประกอบด้วย ด้านที่ 1 การบริหารจัดการ (Management : M) ด้านที่ 2 การบริหารตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Management Based on the Sufficiency Economy Philosophy: MSEP) และด้านที่ 3 การบริหารการจัดการเรียนรู้ (Learning Management: ML)

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 ผู้บริหารควรให้ความสำคัญและสนับสนุนการดำเนินงานตามแนวทางการบริหาร 3 ด้าน และแนวทางปฏิบัติ 43 ข้อ เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

1.2 ผู้บริหารควรนำแนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่พัฒนาขึ้นไปใช้ปฏิบัติจริง โดยอาจจัดทำเป็นคู่มือ เพื่อให้ง่ายต่อการนำไปใช้ปฏิบัติและมีความเป็นมาตรฐาน อีกทั้งใช้เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินการ เพื่อนำผลการประเมินมาปรับปรุงการบริหารจัดการการจัดการเรียนรู้ให้ดียิ่งขึ้นตามแนวทางที่กำหนด

1.3 ผู้บริหารควรทำความเข้าใจและสร้างความตระหนักให้กับผู้มีส่วนได้เสียตลอดจนโดยเปิดโอกาสให้ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ เพื่อสร้างสนับสนุนในด้านการบริหารการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรขยายขอบเขตของการศึกษาวิจัยไปยังระดับภาคหรือระดับประเทศ เพื่อพัฒนาวัตกรรมการบริหารการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้สามารถใช้ได้ในวงกว้าง

2.2 ควรมีการศึกษาเชิงลึกเกี่ยวกับผลกระทบระยะยาวของการบริหารการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในแง่ของผลการเรียนรู้ของนักเรียน คุณภาพชีวิตของครู และการพัฒนาการมีส่วนร่วมกับชุมชน

2.3 ควรนำวัตกรรมการบริหารการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปทดลองใช้ เพื่อพัฒนาแนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาในบริบทที่แตกต่างกัน

2.4 ควรมีการวิเคราะห์เชิงลึกเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความยั่งยืนของการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- ทรงพล เจริญคำ. (2565). การบริหารการศึกษา: ทฤษฎี หลักการและแนวคิด. โอ เอส พริ้นติ้งเฮาส์.
- นงลักษณ์ ใจฉลาด และอนันต์ นามทองต้น. (2565). การบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียงตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษา. วารสารวิจัยวิชาการ, 5(6), 277–288.
- นันทวดี พุ่มเกิด. (2562). รูปแบบการบริหารสถานศึกษาพอเพียงสู่ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. บัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์].

- ประเวศน์ มหารัตน์สกุล. (2561). *แนวคิด หลักการ และกระบวนการวิจัย เชิงปริมาณ คุณภาพและผลานวิธี การเขียนวิทยานิพนธ์*. พริกหวานกราฟฟิค.
- วรวัดี กิติวงศ์. (2566). *รูปแบบการบริหารศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้าน การศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตภาคเหนือ* [ดุขฎีนิพนธ์ปริญญาดุขฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัย นเรศวร].
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2562). *ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561–2580)* (พิมพ์ครั้งที่ 2). สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579*. พริกหวานกราฟ ฟิค.
- สุกัญญา แซ่มซ้อย. (2565). *การบริหารวิชาการที่ตอบสนองการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคพลิกผัน. สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*.
- สุวิมล โพธิ์กลิ่น. (2564). นวัตกรรมการบริหารสถานศึกษายุคใหม่. *วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์*, 6(3), 975–984.
- อลิสา อินทร์ประเสริฐ. (2564). *การพัฒนาารูปแบบการบริหารศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงของสถานศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน* [ดุขฎีนิพนธ์ปริญญาดุขฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา].
- Fayol, H. (1949). *General and industrial management*. Pitman Publishing.
- Keeves, J. P. (1997). *Educational research, methodology, and measurement: An international handbook*. Cambridge University Press.
- Likert, R. (1967). The method of constructing an attitude scale. In M. Fishbein (Ed.), *Readings in attitude theory and measurement* (pp. 90–132). Wiley.
- Madaus, G. F., Scriven, M., & Stufflebeam, D. L. (Eds.). (1983). *Evaluation models: Viewpoints on educational and human services evaluation*. Kluwer–Nijhoff Publishing.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An introductory analysis* (3rd ed.). Harper & Row.